

Za odwagę i niezłomność. Edward Radziejwicz z nagrodą „Obróńca Praw Człowieka”

10 gru 2024 13:19 Autor: Maria Szumilowicz  
wzięcie nagrody na scenie Edwardowi Radziejwiczowi

Edward Radziejwicz – człowiek, który w najciemniejszych latach PRL potrafił jasno wskazywać drogę ku wolności – został tegorocznym laureatem nagrody Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Obróńca Praw Człowieka”. – Był taki czas, że to robotnicy dali nam wolność i to im ta nagroda się należy – mówił podczas uroczystości nagrodzony.

By system nie definiował naszego życia  
Nagroda Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Obróńca Praw Człowieka” została przyznana Edwardowi Radziejwiczowi 9 grudnia 2024 r. podczas uroczystego podsumowania „Obchodów Praw Człowieka na Pomorzu Zachodnim”, w przededniu Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka. W wydarzeniu uczestniczyła młodzież, organizacje pozarządowe, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego i Sejmiku Województwa oraz ubiegłoroczna laureatka dr Małga Kubisa. Statuetkę symbolizującą zerwanie kajdany wręczył laureatowi Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz.

– Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka został ustanowiony, żeby promować ideę równości, godności, sprawiedliwości, poszanowania praw każdego i każdej z nas, niezależnie od tego na jakiej szerokości geograficznej, w jakiej rodzinie czy w jakim systemie się urodziliśmy. Od tego ostatniego bardzo dużo zależy. Bardzo czysto ten system definiuje nasze życie. Czasami, w bardzo wielu miejscach na ziemi, ograniczając nasze możliwości rozwoju, oddychania pełną piersią – mówił podczas spotkania marszałek Olgierd Geblewicz.

Marszałek Olgierd Geblewicz przytoczył także słowa Jana Pawła II, że wolność nie jest nam dana raz na zawsze, ale jest ona nam zadana, podkreślając, że o wolność musimy cały czas troszczyć się, bo zawsze znajdzie się ktoś, kto będzie chciał nas jej pozbawić. – To co jednak optymistyczne. W naszych społecznościach znajdują się odważni, którzy wszelkim próbom zabrania wolności przeciwstawiają się – mówił marszałek Olgierd Geblewicz.

Świadectwo niezwykłej drogi życiowej  
Przyznana nagroda jest wyrazem najgłębszego szacunku dla Edwarda Radziejwicza za wkład w budowanie wolnej Polski. Życiorys i postawa Edwarda Radziejwicza są świadectwem niezwykłej drogi życiowej, naznaczonej odwagą, poświęceniem i niezłomnością.

– Przewodziłem robotnikom. Był taki czas, że to robotnicy dali nam wolność i to im ta nagroda się należy. A w związku z tym, że ja im przewodziłem, przyjmuję nagrodę, ale mówię, że w ich imieniu. Należało się to ludziom, którzy w tamtym czasie przywrócili nam wolność. Ja byłem tylko jednym małym elementem tego wszystkiego – mówił podczas spotkania w Urzędzie Marszałkowskim Edward Radziejwicz.

Edward Radziejwicz, uczestnik strajku sierpniowego w 1980 roku, od samego początku był związany z ruchem „Solidarność”. Jego nieugięta postawa i zaangażowanie w organizowanie struktur związku zawodowego w Porcie Szczecin – Świnoujście uczyniły go jedną z kluczowych postaci opozycji na Pomorzu Zachodnim. W styczniu 1982 roku, w jednym z najbardziej trudnych momentów dla polskiego społeczeństwa, z odwagą współtworzył podziemne struktury „Solidarność”, mimo groźby represji ze strony aparatu bezpieczeństwa PRL.

Był interviewowany, zatrzymywany, przesłuchiwany przez Służbę Bezpieczeństwa. W 1982 roku spędził miesiąc w Zakładzie Karnym w Wierchowie Pomorskim, gdzie trafił za swoją działalność opozycyjną. Pomimo tych trudności, nie zrezygnował z walki o prawa pracowników i wolność swojego narodu. Współpracował z piśmem „CDN”, które było głosem wolności na Pomorzu, i przewodził Międzyzakładowemu Komitetowi Strajkowemu, odważnie negocjując w imieniu tysięcy pracowników.

W 1988 roku był członkiem Komitetu Zakładowego „Solidarność” w Zarządzie Portu Szczecin – Świnoujście, a w czasie historycznych rozmów przy Okrągłym Stole kształtował przyszłość wolnej Polski. Po 1989 roku, jako przewodniczący zarządu regionu „Solidarność” do 1990 roku, kontynuował działalność na rzecz lepszych warunków pracy i przestrzegania praw człowieka w nowej rzeczywistości demokratycznej.

Apel do młodzieży  
„Obróńca Praw Człowieka” Edward Radziejwicz, podczas spotkania przedstawił młodzieży przejmującą lekcję historii, naznaczoną wydarzeniami z jego życia. – Dziś widzę na sali młodzież, do was mówię. Naprawdę trzeba cały czas mieć na oku, patrzeć co robia w waszym imieniu. Przypomnę się do tego. Ja żyję 77 lat i przeszedłem wszystkie sprawy. Przypomnę się, że jeszcze niejedną gehenną was czeka – powiedział Edward Radziejwicz.

Nagroda została przyznana podczas „Obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka na Pomorzu Zachodnim”, które były wspólnie organizowane przez Urząd Marszałkowski wraz z Sekretariatem ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego i Młodzieżowym Sejnikiem Województwa Zachodniopomorskiego oraz partnerami społecznymi.

O nagrodzie  
Nagroda marszałka „Obróńca / Obróńcy / Obróńcy Praw Człowieka” przyznawana jest od 2021 roku. Otrzymać ją może osoba (lub grupa osób), która swoją postawą życiową i działaniami aktywnie wspiera propagowanie i egzekwowanie praw człowieka np. w zakresie równości w dostępie do edukacji, zdrowia, jawności działań władzy każdego szczebla, wolności zgromadzeń itp. Pierwszym laureatem nagrody w 2021 r. został Szymon Osowski, w 2022 r. – prof. Inga Iwasów, natomiast w 2023 r. statuetkę otrzymała dr n. med. Małga Kubisa, ginekolog-położnik.

Statuetkę dla „Obróńcy Praw Człowieka” wykonał pan Jerzy Lipczyński.

Galeria

[zdjęcia na sali gości](#)

[1]  
[wręczenie nagrody na scenie](#)

[2]

[3]

[4]

<https://www.archiwum-wzp.pl/aktualnosci/za-odwage-i-niezlomnosc-edward-radziejewicz-2-nagroda-obronca-praw-czlowieka>